

Hospitals de Catalunya

L' "Institut Pere Mata" de Reus

per

JOSEP BRIANSÓ I SALVADÓ

ENTRE els Hospitals de Catalunya que han estat ressenyats en les pàgines d'aquest BUTLLETÍ, figuren ja dues institucions benèfico-sanitàries reusenques: l'Hospital Civil i l'Institut de Puericultura. L'Institut Pere Mata cap també dintre de la sèrie dels nostres Hospitals, encara que es tracti d'una Clínica especialitzada per a una sola classe de malalts, els mentals i nerviosos, i no realitzi, per ella mateixa, una obra benèfica popular. L'Institut és un establiment particular, però té cura de tots els malalts mentals acollits a la Beneficència de la nostra Diputació Provincial i d'alguns de la de Castelló. És un Sanatori obert per als malalts que hi ingressen voluntàriament. Compta, per altra part, amb seccions per a la reclusió legal d'alienats pensionistes.

A les dareries del segle passat, el meu pare, Dr. Emili Briansó i Planes, va concebre la seva creació, i durant anys, en el terreny particular i professional i més tard com a regidor i àdhuc com a batlle de Reus, va treballar amb tota la seva força de voluntat i energia extraordinàries per a convertir la seva iniciativa, planejada des de primer antuvi en gran, en una bella realitat. Ell en fou Metge-Director des de la fundació del Sanatori l'any 1900, fins a la seva mort ocorreguda

el 1922, quan el vam succeir en el mateix càrrec. Moralment i materialment, l'Institut Pere Mata és una institució genuïnament reusenca. El seu nom és igualment un homenatge pòstum a un metge reusenc, a l'illustre Dr. Pere Mata i Fontanet, temperament que encarna d'una manera total i característica l'esperit tradicional de Reus.

L'Institut Pere Mata està encara en un període de formació. Cal eixamplar contínuament els seus límits i construir nous pavellons per a hostatjar degudament la gran població sanatorial que es va constituïnt. Ramuntant-nos als seus orígens, abans de la fundació de l'Institut, hi havia a Reus, al carrer del Desfrarat, avui de Sardà, una casa nomenada cà l'Agulla, actualment desapareguda, situada en el lloc ocupat ara per unes Escoles del Govern. L'Ajuntament de Reus re- cloïa a cà l'Agulla els boigs de la població. Era un casalot molt vell, amb dos patis foscos, per a la separació d'homes i dones, finestres petites i enreixades, un rengle de deu celles a cada pati per l'aïllament dels malalts considerats perillosos, i dues cambres grans que servien de menjadors. En el pis superior hi havia els dormitoris per a malalts tranquils. Aquest asil, per deficient que fos, era l'únic de tota la província. Segurament per aquest motiu, l'Ajuntament de Reus l'oferí